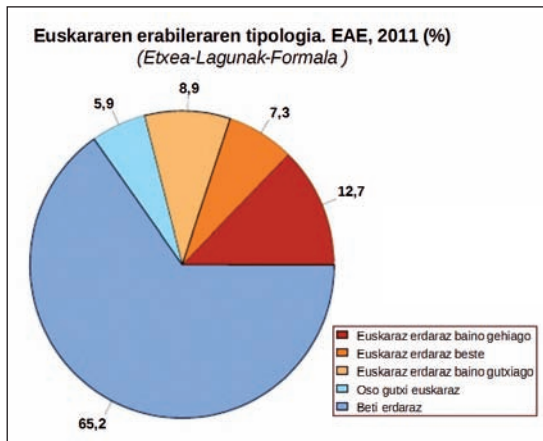

%71,1ak darabil beti edo ia beti gaztelania

EUSKO JAURLARITZAK Euskal Autonomia Erkidegoko V. Inkesta soziolinguistikoa aurkeztu berri du. Ipar Euskal Herriko eta Nafarroako emaitzak aurki ezagutuko ditugula adierazi dute. EAERI dagokionez, 2011n 4.200 inkesta egin dituzte telefonoz eta horien emaitzak jaso dituzte. Hainbat datu esanguratsu eskainiko dugu segidan:

-16 urtetik gorako biztanleen %32 elebiduna da, %17,2 elebidun hartzailea eta %50,8 erdaldun eleba-

Honelako albisteak egunero irakurtzeko, jaso hari@DOAN e-postaz:
www.argia.com/harpidetza_haria.php

TALAIAN

Islandia bere politikarien eta bankarien atzetik dabil

1905ean gobernuak kideak epaitzeko sortutako Islandiako auzitegi batek, joan den astean hasi zuen Geir H. Arde gobernuburu ohiaren kontrako epaiketa. Islandiarrek bankuetako hainbat zuzendari salatu dute iruzurra egiteagatik eta lehen ministroa auzitara eraman dute arduragabekeria egotzita, fiskalaren arabera, bankarien gehiegikeria ilunak onartu zituelako. 2008an islandiarrek jakin zuten beren hiru banku handienak kiebran zeudela. Eta hori, bertoko zuzendariak neurririk gabe zorpetu zirelako, herrialdearen zorra hamar aldiz handitzeraino. Hiru bankuek hondoa jo zuten eta atzeriarekin ordainketak eten zituzten. Ondorioz, gastu soziala larriki murriztu zen eta langabeziaren tasa %10era igo zen.

Banku britainiarrekin eta holandarrekin zuten zorra 4.000 milioi eurokoa zen, %15eko interesarekin ari zirelako. Britainiar eta holandarrek kalteordaina eskatu zuten zor horrengatik, baina islandiarrek, erreferendumez, zorra ordaintzeari uko egiten zion legea onartu zuten. Auzia tribunaletara eraman zuten: bankariak euren porrotagatik eta politikariak finantza kolapsoa kudeatzeko orduan izandako arduragabekeriagatik. Islandiarrentzako, batzuk eta besteak gaizkileak dira, eta haien atzetik dabilta.

Espainiako Estatuan, Euskal Herrian eta Europan Islandiako eredu auzalduko balitz, estatuburu –monarkiak barne–, ministro, erkidegoetako lehendakari, ahaldu nagusi, banku eta kuxetako presidente eta kontseilariak epaimahaitik eta espetxetik igaro beharko lukete. Lapurrak izateagatik, lukurrerian ibiltzeagatik, gestio txarragatik, prebarikatzeagatik, iruzur egiteagatik eta herritarrek langabezia eta miseria uzteagatik. Horretarako beharrezkoak dira herri akusazioa eta Justizia independentea. Islandia baino beherago horrelakorik ez dago ordea!

Juan Mari Arregi

karra. Portzentaje horien arabera, EAEn 600.050 elebidun daude, 1991n baino 181.000 gehiago.

-Elebidunen ehunekorik handiena gazteen artean dago; 16 eta 24 urte arteko gazteen %60 elebiduna da, 1991rekin alderatuta bikoitza.

-16 eta 34 urte artekoen erdiak baino gehiagok etxetik kanpo ikasi du euskara.

-Elebidunen herena hobeto moldatzen da euskaraz gaztelaniaz baino. Aldiz, gazteen artean bostetik bat baino ez da hobeto moldatzen euskaraz gaztelaniaz baino.

Gero eta gazte gehiagok daki euskara, baina gero eta gutxiago etxean ikasitakoa. Hizkuntzarekiko lotura zenbat eta urrunagokoa izan are zailagoa egiten zaio hiztunari, eta gazteekin horixe ari da gertatzen.

Erabilerari dagokionez, beti edo ia beti gaztelaniaz egiten du %71,1ak. Euskaraz gaztelaniaz baino gutxiago egiten du %8,9ak eta euskaraz beste gaztelaniaz %7,3ak. Euskaraz gaztelaniaz baino gehiago egiten du %12,7ak. -IV. inkesta soziolinguistikoa (2006koa) erabilera datuak ondoak izan ziren: %70,7ak gaztelaniaz baino ez zuen egiten; %11k euskaraz gaztelaniaz baino gutxiago eta %6,1ak euskaraz gaztelaniaz beste. Euskaraz gaztelaniaz baino gehiago egiten zuen %12,5ak.

-EAEn euskara gero eta jende gehiagok erabiltzen baldin badu ere, igoera nabarmenagoa da eremu formalean eta apalagoa etxean. Etxeko erabileran salbuespena seme-alabekikoa da, erabilera horrek gora egiten segitzen baitu. %86ak darabil euskara.

-Eremu formalean egin du gora batik bat erabilerak. Udal zerbitzuetan elebidunen %73ak darabil euskara eta osasun zerbitzuetan %59ak.

-EAEko biztanleen %62 euskararen erabilera sustatzearen alde dago, 1991n baino 7 puntu gehiago. Aurkako jarrera gutxi aldatu da, orain %12 da eta 1991n %14.